ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Δημήτρης Γρηγορόπουλος

Η απελευθερωτική αποστολή της εργατικής τάξης δεν αναιρείται

Για μια ακόμη φορά η εργατική τάξη διαψεύδει τους νεκροθάφτες της. Τους αστούς ιδεολόγους και πολιτικούς που κατά καιρούς, μόνιμα και σε διαφορετικές ιστορικές συνθήκες, επιχειρούν να ανασκευάσουν την επιστημονική ανακάλυψη που οι Μαρξ και Ένγκελς διατύπωσαν στη Γερμανική Ιδεολογία και το Κομμουνιστικό Μανιφέστο ότι η εργατική τάξη, αντικειμενικά και ιστορικά, αποτελεί το νεκροθάφτη του καπιταλισμού και των εκμεταλλευτικών συστημάτων γενικά:

> «Η εκμεταλλευμένη και καταπιεσμένη τάξη (το προλεταριάτο) δεν μπορεί πια να απελευθερωθεί απ' την τάξη (αστική) που την εκμεταλλεύεται και την καταπιέζει, χωρίς ταυτόχρονα ν' απελευθερώσει για πάτα ολόκληρη την κοινωνία από την εκμετάλλευση, την καταπίεση και τους ταξικούς αγώνες» (Κομμουνιστικό Μανιφέστο).

Μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού», την ταπεινωτική ήττα των ευρωκομμουνιστικών κομμάτων και τη σοσιαλφιλελεύθερη μετάλλαξη της σοσιαλδημοκρατίας, οι αστοί αναλυτές, έμπλεοι χαράς διακήρυξαν το «τέλος της ιστορίας», την αιωνιότητα, δηλαδή, του καπιταλισμού και τη συστημική ενσωμάτωση της εργατικής τάξης, λόγω της γενικής ευημερίας που θα εξασφάλιζε ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός και η νεοφιλελεύθερη ασύδοτη απελευθέρωση της αγοράς, που αυτόματα χωρίς κρατικό παρεμβατισμό θα διορθώνει τις καπιταλιστικές αστοχίες...

Η ίδια ευσεβής προσδοκία είχε εκφραστεί τη δεκαετία κυρίως του '60, εποχή «γενικής» ευημερίας, οπότε διατυπώθηκε και η θεωρία της σύγκλισης των συστημάτων και η εργατική

τάξη θεωρήθηκε οριστικά ενσωματωμένη στο σύστημα ακόμη και από κύκλους μαρξιστών, όπως η σχολή της Φρανκφούρτης που έσπευσε να προσδιορίσει ως επαναστατικό υποκείμενο τους outsiders, τους κοινωνικά αποκλεισμένους. Αμφότεροι διαψεύστηκαν παταγωδώς.

Στη δεκαετία του ’60, χωρίς μάλιστα την έκρηξη καταλυτικής κρίσης, όπως αυτή του 1929 και του 2008, δέκα εκατομμύρια Γάλλοι εργάτες, παρά τη συστημική στάση των μεγάλων συνδικαλιστικών, αλλά και του αριστερού (τότε) σοσιαλιστικού κόμματος, ακόμη και του κομμουνιστικού με την κήρυξη γενικής απεργίας, δημιούργησαν όρους επαναστατικής κατάστασης και δυαδικής εξουσίας, ενώ στα δυσφημισμένα από μια υπερβολή του Ένγκελς οδοφράγματα, εργάτες, υπάλληλοι, διανοούμενοι, φοιτητές αμφισβητούσαν την αστική εξουσία και τους κατασταλτικούς μηχανισμούς της (τα τανκς υπήρξαν η έσχατη καταφυγή του Ντεγκωλικού καθεστώτος).

Η μισοαυθόρμητη εξέγερση (δρούσαν και συνειδητές πολιτικές δυνάμεις στους κόλπους της) μεταδόθηκε και πυροδότησε την εύφλεκτη κοινωνική ύλη σε άλλες χώρες της ευημερούσας καπιταλιστικής Ευρώπης, πρώτιστα στην Ιταλία (εμβληματική απεργία στη Fiat), στη χώρα μας με τη μορφή της φοιτητικής εξέγερσης της Νομικής, αλλά και της φοιτητικής εργατικής εξέγερσης, εκτός και εντός του Πολυτεχνείου, που διεκδίκησε όχι κυρίως σπουδαστικά, αλλά ριζοσπαστικά κοινωνικοπολιτικά αιτήματα, που κλόνισαν τη σιδερόφραχτη Χούντα. Αλλά και στην αντίπερα όχθη του Ατλαντικού, το αντιπολεμικό και αντιρατσιστικό κίνημα προσέλαβε πρωτοφανείς διαστάσεις θορυβώντας τους κρατούντες και εξαναγκάζοντάς τους να τερματίσουν τον βρόμικο πόλεμο στο Βιετνάμ.

Αυθόρμητα κινήματα και εξεγέρσεις της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων

Αλλά και μετά την κρίση του 2008, αν και συστηματικά είχε καλλιεργηθεί η έννοια της οριστικής επικράτησης του συστήματος, της θατσερικής TINA (δεν υπάρχει εναλλακτική λύση), αν και η βαρβαρότητα των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων διακοσμήθηκε με τον ευφημισμό της μεταρρύθμισης, αν και έντεχνα προωθούνταν το κλίμα της αποπολιτικοποίησης, της παραίτησης, της ατομικής λύσης και ενώ η αντιπροσώπευση από αυτοαποκαλούμενα προοδευτικά κόμματα, αποδεικνυόταν κίβδηλη (στα καθ’ ημάς ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ), αλλεπάλληλες εξεγέρσεις διαταράσσουν την κοινωνική νηνεμία που με τους υπεραναπτυγμένους ιδεολογικούς και κατασταλτικούς μηχανισμούς επιχειρεί να επιβάλλει το σύστημα: Απ’ τις εξεγέρσεις στα προάστια του Παρισιού και του Λονδίνου (2005, 2011), την Αραβική Άνοιξη (Τυνησία, Αίγυπτο), τη Γουολ Στριτ, τις εκατοντάδες χιλιάδες στις πλατείες των αγανακτισμένων στην Ισπανία και Ελλάδα (2010-12), τη μεγάλη συγκέντρωση

στο Σύνταγμα το 2015 κατά της λιτότητας και της ΕΕ, τις μαχητικές και μαζικές διαδηλώσεις στη Γαλλία και του αντεργατικού νόμου του Ολάντ και την προσπάθεια βίαιης καταστολής τους, την ενεργοποίηση της εργατικής τάξης στη Βρετανία υπέρ της εξόδου απ' την ΕΕ, παρά την ιδεολογική τρομοκρατία, στην οποία συνεισέφερε και ο θεωρητείς αριστερός ηγέτης των Εργατικών, Κόρμπιν, ενώ στη θλιβερή φιλοΕΕ χορωδία συμμετείχαν τα διαχειριστικά κόμματα που εντάσσονται στην «Ευρωπαϊκή Αριστερά».

Τα κινήματα αυτά παρά την πολυχρωμία τους έχουν βασικά κοινά χαρακτηριστικά: Είναι κυρίως αυθόρμητα ή «μισοαυθόρμητα», με την έννοια ότι στους κόλπους τους δρουν αριστερές, κυρίως ριζοσπαστικές δυνάμεις, που δεν είναι όμως σε θέση να καθοδηγήσουν ιδεολογικοπολιτικά και να οργανώσουν το κίνημα. Συμμετέχουν πατριωτικές, εθνικιστικές ή και ακροδεξιές δυνάμεις (ΕΑΜ, Χρυσή Αυγή, UKIR κ.ά.).

Σ' ένα βαθμό αυτοοργανώνονται με επιτροπές, καταλαμβάνουν τις πλατείες και τις μετατρέπουν σε ορμητήρια κινητοποιήσεων. Η απουσία μεγάλων πολιτικών οργανώσεων και συνδικάτων δημιουργεί οργανωτικό κενό που θεραπεύεται μ' ένα σύγχρονο τρόπο οργάνωσης, ακόμη κα σε χώρες, όπως η Τυνησία και η Αίγυπτος, δηλαδή με τα μέσα μαζικής κοινωνικής δικτύωσης.

Ο στρατός των εξεγέρσεων συγκροτείται απ' τις κοινωνικές δυνάμεις, που είναι ο αποδέκτης της καπιταλιστικής επίθεσης: εργατική τάξη, άνεργοι και επισφαλώς εργαζόμενοι, μεσαία στρώματα, νέοι πτυχιούχοι, φοιτητές, μαθητές.

Πολιτικά κυριαρχεί μια πανσπερμία αριστερών πολιτικών δυνάμεων, ριζοσπάστες, αντικαπιταλιστές, ρεφορμιστές, Μ-Λ, αναρχικοί, χωρίς να ενοποιούνται σε μια πλατφόρμα που να ηγεμονεύει στο πλήθος. Η μεγάλη πλειοψηφία είναι μεν προοδευτικά πολιτικοποιημένη ή πολιτικοποιείται (ιδίως η νεολαία) χωρίς όμως να ριζοσπαστικοποιείται συνειδητά και συγκεκριμένα. Τα παραδοσιακά κομμουνιστικά κόμματα, όσα επιβιώνουν της κατάρρευσης του σοβιετικού μοντέλου, όχι μόνο λάμπουν διά της απουσίας τους, αλλά απαξιώνουν και μηδενίζουν το κίνημα.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του ΚΚΕ, που ενώ με τον παθολόγο σεχταρισμό του έχει τεράστια ευθύνη για το ότι το μεγάλο κίνημα των πλατειών δεν ιδεολογικοποιήθηκε ριζοσπαστικά, κατηγορεί το κίνημα ως γεννήτορα της Χρυσής Αυγής και της πολιτικής

άνδρωσης του ΣΥΡΙΖΑ! Απεναντίας, ριζοσπαστικές δυνάμεις, όπως η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, το ΝΑΡ και άλλες αν και δεν διέθεταν την κρίσιμη μάζα δυνάμεων, για να συνάψουν στέρεους δεσμούς με τις μάζες των εξεγερμένων, είχαν διακριτή και αισθητή παρουσία στις συγκεντρώσεις, συζητήσεις, διαδηλώσεις και διέσπειραν ριζοσπαστικές θέσεις, όπως «δεν χρωστάω – δεν πληρώνω», «αγώνας, ρήξη, ανατροπή», που εγκολπώθηκαν ευρύτερες μάζες.

Στην πλειοψηφία των εργατολαϊκών μαζών κυριάρχησε η αυθόρμητη τάση εργατικής χειραφέτησης κατά της πολιτικής της λιτότητας, του αυταρχισμού, της ανεργίας, της ελαστικοποιημένης εργασίας, της συντριβής κατακτημένων δικαιωμάτων, της ιδιωτικοποίησης των δημόσιων επιχειρήσεων και αγαθών. Η πολιτική όμως πρωτοπορία που αντιστοιχούσε σ' αυτή τη συνείδηση δεν είχε επαρκείς δυνάμεις, ώστε η αντικειμενικά αναγκαία εμβολή της, ιδεολογική και οργανωτική, εν ονόματι των συμφερόντων και της κοσμοϊστορικής αποστολής της εργατικής τάξης στο σύνολό της να ενισχύσει ιδεολογικά την τάση χειραφέτησης. Ούτε βέβαια τη δυνατότητα να οργανώσει την πολιτική δράση των εργατικών, ιδίως τμημάτων ώστε ο αγωνιζόμενος εργάτης, μέσα απ' την αγωνιστική του πείρα, όπως διαπίστωνε ο Λένιν, να συνειδητοποιεί την ταξική αντικαπιταλιστική και επαναστατική αποστολή του.

Τα κινήματα αυτά, λοιπόν, αυθόρμητα και εν μέρει συνειδητά από ιδεολογικοπολιτικές παρεμβάσεις, εκδηλώνουν μεν αντιστημικές τάσεις, αναμιγμένες όμως με συστημικές συντηρητικές ρεφορμιστικές, εθνικιστικές και απολίτικες (που αντικειμενικά λειτουργούν υπέρ της συστημικής ευστάθειας) που τελικά εμπεδώνουν στην εργατική συνείδηση, με πολλές μορφές, την τάση υποταγής. Αποτέλεσμα η υπονόμευση της ανατρεπτικής δυνατότητας του κινήματος, η καθίζησή του, η προσγείωση εκ νέου στο σύνδρομο του κοινοβουλευτικού κρετινισμού και της ματαιόπονης ανάθεσης σε συστημικές πολιτικές δυνάμεις, ιδίως ρεφορμιστικές που με υπερχειλίζουσα δημαγωγία αυτοπροβάλλονται ως προοδευτικές φιλολαϊκές δυνάμεις, ώσπου η βάσανος της εφαρμογής των επαγγελιών τους να αποδείξει την πολιτική αγυρτεία τους. Οι αριστερόστροφες μάζες δυστυχώς στρέφονται ακόμη και σε ακραιφνώς νεοφιλελεύθερες δυνάμεις (φρίκη πρέπει να προκαλεί η εναλλαγή Τσίπρα – Μητσοτάκη, της σοσιαλφιλελεύθερης με την ακραιφνώς νεοφιλελεύθερη διαχείριση). Απ' τη Σκύλλα στη Χάρυβδη...

Η αδυναμία διαμεσολάβησης των κινημάτων απ' τη ριζοσπαστική πρωτοπορία στις δικές μας πλατείες ευνόησε τον ΣΥΡΙΖΑ. Στην αρχή της κάμψης του κινήματος απ' την αδυναμία ικανοποίησης των αιτημάτων του, ο ΣΥΡΙΖΑ αυτοπροβλήθηκε στις αποστοιχισμένες απ' το ευτελισμένο ΠΑΣΟΚ μάζες ως το νέο «αποκαθαρμένο» ΠΑΣΟΚ, που εύκολα και «ανέξοδα» θα τις οδηγούσε στη «γη της επαγγελίας». Ο θαυμασμός αριστερών θεωρητικών και

δημοσιολόγων για την έμπνευση και την τόλμη του ΣΥΡΙΖΑ να θέσει θέμα αριστερής κυβέρνησης, αν και επίσης δεν διέθετε μεγάλες δυνάμεις και αντίστοιχα η μομφή στην αντικαπιταλιστική Αριστερά, γιατί δεν έθεσε αυτή το ίδιο θέμα, προλαβαίνοντας τον ΣΥΡΙΖΑ… αποκαλύπτει απλώς τον καιροσκοπισμό και συστημισμό αυτής της άποψης. Πρώτο, είναι άλλο οι ενδοσυστημικές διαφορές (π.χ. ΣΥΡΙΖΑ-ΝΔ) που επιδέχονται σε μεγάλο βαθμό τακτικισμούς, εμπνεύσεις και «κόλπα» και άλλο η ταξική πάλη αστών και προλεταριάτου, που η έκβασή της εξαρτάται απ' την ιδεολογικοπολιτική και οργανωτική ενίσχυσή τους. Δεύτερο, οι αντικαπιταλιστικές δυνάμεις επιδιώκουν να επηρεάσουν τις εργατολαϊκές μάζες από αντικαπιταλιστικές και όχι αστικοδιαχειρστικές θέσεις, να χειραφετήσουν πνευματικά την εργατική τάξη όχι να τη χειραγωγήσουν και να την εξαπατήσουν, στάση που προνομιακά υιοθετεί ο ΣΥΡΙΖΑ.

Στην Αγγλία, εξάλλου, στο θέμα του Brexit διασταυρώθηκαν δύο κοινωνικές αντιθέσεις. Η αντίθεση της εργατικής τάξης και των πληβειακών στρωμάτων ενάντια στην αστική πολιτική της λιτότητας, της ανεργίας και των υπερεξουσιών της ΕΕ ολοκλήρωσης. Και η ενδοαστική αντίθεση υπέρ της παραμονής ή της εξόδου απ' την ΕΕ ολοκλήρωση. Επικράτησε η τάση αναδίπλωσης, με αιχμή μάλιστα την εθνικιστική της έκφραση. Η νίκη αυτής της αστικής τάσης ηγεμόνευσε και στη στάση της εργατικής τάξης, διαβρώνοντας αλλά όχι εξαλείφοντας το ταξικό υπόβαθρό της. Αν και για πρώτη φορά στη Βρετανία συγκροτήθηκε ριζοσπαστική κίνηση για αριστερή έξοδο (Lexit) απ' την ΕΕ, είχε ελπιδοφόρα ιδεολογικοπολιτικά κρυσταλλώματα, αλλά απέχει πολύ απ' το να απειλήσει την υπεροχή της φιλοΕΕ Αριστεράς (Εργατικοί).

Τα (μισο) αυθόρμητα κινήματα και εξεγέρσεις κατά των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων στο στάδιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού δεν έχουν τη δυνατότητα μεγάλων νικών κατά της αστικής πολιτικής, εφόσον δεν ηγεμονεύονται απ' την αντικαπιταλιστική κομμουνιστική πρωτοπορία, που θα συμβάλλει στην ιδεολογικοπολιτική και οργανωτική ανάτασή τους.

Ωστόσο, τα αλλεπάλληλα και πολύμορφα κινήματα δεν θα εκλείψουν. Θα πυκνώνουν στον απόηχο της κρίσης του 2008 και της γενικότερης δυστοκίας στην κερδοφορία του κεφαλαίου, που ως κύριο αντίρροπο μέτρο θα εξακολουθήσει να έχει τα αντιλαϊκά μέτρα. Παράλληλα, η άνοδος του πνευματικού επιπέδου της σύγχρονης εργατικής τάξης και οι δημιουργικές ικανότητες που αναπτύσσει μεγάλο τμήμα της είναι σε κατάφωρη αντίθεση με τους εξευτελισμούς στο βιοτικό επίπεδο, τα δικαιώματα και την εργασιακή προσφορά του σύγχρονου εργάτη. Ακόμη, όλο και μεγαλύτερο μέρος της εργατικής τάξης, των λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας χειραφετείται, έστω και όχι ολοκληρωτικά απ' τα κόμματα, τα συνδικάτα, τα ΜΜΕ, γενικά απ' τους αστικούς θεσμούς διεκδίκησης, διαπιστώνοντας μέσα

από αλλεπάλληλες διαψεύσεις την απροθυμία και αδυναμία τους να δώσουν λύσεις σε στοιχειώδεις διεκδικήσεις τους.

Η αυξανόμενη επομένως αγανάκτηση και η ανυπαρξία μέσων λύσης στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό θα αυξάνει τα (μισο) αυθόρμητα λαϊκά ξεσπάσματα, στην αναζήτηση λύσης των συσσωρευμένων προβλημάτων. Παράλληλα, η πνευματική αναβάθμιση της εργατικής τάξης και η συνεχόμενη διάψευση των προσδοκιών θα οδηγεί την αυθόρμητη ταξική συνείδηση σ' ένα επίπεδο ανώτερο απ' το τρεντγιουνιστικό.

Γονιμοποίηση του αυθόρμητου απ' το συνειδητό

Τα προβλήματα που δημιουργεί όλο και πιο έντονα η καπιταλιστική πραγματικότητα, η ένταση της εκμετάλλευσης, η αναποτελεσματικότητα των διεκδικήσεων μέσω αστικών θεσμών, η αυξημένη απαιτητικότητα της σύγχρονης εργατικής τάξης ωθούν όλο και περισσότερες μάζες, όλο και συχνότερα σε εκρηκτικές απαιτήσεις, σε εξεγέρσεις.

Αυτή η κατάσταση, απ' τη μια, είναι ενθαρρυντική, γιατί ανασκευάζει τους ευσεβείς πόθους της αστικής και μικροαστικής ιδεολογίας για την ενσωμάτωση της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων ή την αποστράτευση και παθητικοποίησή τους.

Απ' την άλλη, η πολυπλοκότητα της σημερινής κατάστασης, η αδιαλλαξία του κεφαλαίου, η ακόρεστη δίψα για άντληση περισσότερης υπεραξίας, ο ανώτερος ιδεολογικός και κατασταλτικός εξοπλισμός του κεφαλαίου περιορισμένες κατακτήσεις επιτρέπουν στ' αυθόρμητα ξεσπάσματα και φυσικά αποκλείουν τη νίκη της επανάστασης και την κατάκτηση της εξουσίας, χωρίς τη συνειδητή οργανωμένη πάλη. Χωρίς τη γνώση, δηλαδή, των δυνάμεων του εχθρού, της τακτικής του, χωρίς τη συγκέντρωση, απ' τη μεριά του κινήματος, των απαιτούμενων ανάλογα με το στόχο, δυνάμεων, τη διάταξη και το συντονισμό τους, την επιλογή των πρόσφορων, ανάλογα με το στόχο, μορφών πάλης, τη συνειδητή επιλογή της κλιμάκωσης ή της υποχώρησης, σποραδικές νίκες ευνοούνται, ασταθείς σε πολλές περιπτώσεις. Η πάλη χωρίς σχέδιο και οργάνωση, συχνότερα οδηγεί σε ήττες, σε διάψευση των διευρυμένων συνήθως προσδοκιών, στην επαναϊδιώτευση και τον παροπλισμό ή και στη συστημική ενσωμάτωση τμημάτων της αυθόρμητης ριζοσπαστικοποίησης.

Το οργανωμένο κίνημα χωρίς να υποκλίνεται στο αυθόρμητο και να το αποθεώνει, δεν πρέπει απ' την άλλη να το απαξιώνει και να μηδενίζει τις αγωνιστικές του δυνατότητες, αλλά να αξιοποιεί τα σπέρματα δημιουργικότητας που περικλείει. Σε διαρκή διάλογο με το

αυθόρμητο πρέπει να επιχειρεί, καλύτερα πριν το εκρηκτικό του ξέσπασμα – και στη διάρκειά του βέβαια – να το μπολιάσει με το σπόρο του συνειδητού και την αναγκαιότητα της δημοκρατικά σχεδιασμένης και οργανωμένης πάλης ενός ενωμένου αποτελεσματικού κινήματος. Η άποψη που αποθεώνει το αυθόρμητο και αρνείται την ηγεμόνευσή του απ' το συνειδητό, ταυτίζει συνείδηση και είναι (Γ. Λούκατς, Ιστορία και Ταξική Συνείδηση). Φρονεί ότι ο εργάτης απ' την ίδια τη θέση του στην παραγωγή αποκτά ταξική συνείδηση. Δογματική είναι και η αντίληψη που πρεσβεύει το ΚΚΕ, κυρίως ότι όλα στην ταξική πάλη μπορούν και πρέπει να είναι προγραμματισμένα και προσχεδιασμένα. Αρνείται έτσι το αναπόφευκτο και αξιοποιήσιμο του αυθόρμητου, το απαξιώνει και αρνείται να το γονιμοποιήσει.

Δυναμική παρέμβαση στο συνειδητό και αυθόρμητο κίνημα

Ο Λένιν δεν αρνιόταν την ύπαρξη της αυθόρμητης συνείδησης, ορίζοντάς την ως τρεντγιουνιστική και αναγνωρίζοντας επομένως την ανάγκη αναβάθμισής της σε ταξική συνείδηση, σε μια συνολική διαδικασία μετατροπής της εργατικής τάξης από τάξη καθ' εαυτήν σε τάξη δι' εαυτήν. Αυτή η αναβάθμιση πραγματοποιείται με την ιδεολογική συνδρομή του κόμματος της εργατικής τάξης, στο οποίο πρέπει να κυριαρχούν οι συνειδητοποιημένοι σύγχρονοι εργάτες, όχι βέβαια με την έννοια του «απ' έξω», με τον ιστορικό τρόπο γέννησης του επιστημονικού σοσιαλισμού απ' την προοδευτική διανόηση. Για το Λένιν καθοριστική σημασία είχε η συγκρότηση ταξικής συνείδησης απ' την προσωπική εμπειρία του κάθε εργάτη στην ταξική πάλη, όπως την οργάνωνε η κομμουνιστική πρωτοπορία με γνώμονα όχι ιδιαίτερα, αλλά τα γενικά συμφέροντα του προλεταριάτου ως τάξης, όρος που συνέβαλλε στη συνειδητοποίηση απ' τον αγωνιζόμενο εργάτη της ιστορικής απελευθερωτικής αποστολής της εργατικής τάξης. Η Λούξεμπουργκ στην ασίγαστη πάλη της με τον κοινοβουλευτικό κρετινισμό της ηγεσίας της γερμανικής σοσιαλδημοκρατίας, που φρονούσε ότι όλοι οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν μέσ' απ' το κοινοβούλιο, τόνιζε ότι στην επανάσταση δεν είναι δυνατόν να είναι όλα προσχεδιασμένα και μάλιστα εντός της κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Μάλιστα, με διορατικότητα και πολιτικό αισθητήριο διαπίστωνε ότι το κόμμα πρέπει να παρεμβαίνει δραστήρια και να μην αναμένει την έκρηξη του αυθόρμητου γιατί όταν αυτή θα έχει πραγματοποιηθεί, η παρέμβαση στ' αυτήν της πολιτικής πρωτοπορίας είναι σαφώς δυσκολότερο να τελεσφορήσει. Οι συγκλίνουσες αντιλήψεις Λένιν και Λούξεμπουργκ, για τη σχέση αυθόρμητου – συνειδητού σε συνδυασμό με τη θεωρητική αξιοποίηση της πείρας απ' τις ταξικές μάχες της συγκυρίας αποτελούν το μίτο που οδηγεί στη σωστή στάση σ' αυτό το ιδιαίτερα σημαντικό θέμα.

Ήδη στην ελληνική κοινωνία απ' το 2008 (Γρηγορόπουλος), το 2010-12 (πλατείες), το 2015 (δημοψήφισμα) έχουν – με έντονες στιγμές αυθόρμητης ή μισοαυθόρμητης κινηματικής

έκρηξης με οριακή αξιοποίηση της δυναμικής τους απ' την αντικαπιταλιστική επαναστατική πρωτοπορία. Ο αντιφατικός χαρακτήρας του αυθόρμητου και ο συντριπτικός συσχετισμός (με την προσχώρηση απ' το 2012 και του ΣΥΡΙΖΑ) υπέρ της αστικής πολιτικής καθόρισε μια ποικιλόμορφη χειραγώγηση αυτών των κινημάτων απ' αυτήν την πολιτική, που αντανακλά το όριο και τις μορφές αντιμετώπισής τους απ' την κρατούσα τάξη.

Το κίνημα του 2008 κατασυκοφαντήθηκε και εν μέρει διαβρώθηκε απ' τις κρατικές υπηρεσίες, το κίνημα των πλατειών δεν είχε χειροπιαστά αποτελέσματα και στην αγωνιστική δύση του, σημαντικό τμήμα του ενσωματώθηκε στην κυβερνητική στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ, η εκρηκτική συγκέντρωση για το δημοψήφισμα κυρίως, με βαριά καρδιά, έδωσε μια τελευταία ευκαιρία στον ΣΥΡΙΖΑ. Η αφόρητη όξυνση της αντιλαϊκής επίθεσης του ΣΥΡΙΖΑ και συμπύκνωσής της στο διάστημα Σεπτέμβρη – Δεκέμβρη 2016 προοιωνίζεται οργανωμένες και αυθόρμητες κινηματικές εξάρσεις μαζικότητας έντασης. Το χτύπημα «ιερών» για το μέσο Έλληνα αγαθών, όπως η περαιτέρω μείωση των συντάξεων και η μαζική δήμευση κατοικιών, ενδεχομένως να εξελιχθούν σε αδύνατους κρίκους του συστήματος. «Για να τους πιάσουμε γερά», όπως περιέγραφε ο Λένιν πρέπει πρωταρχικά να ενεργοποιήσουμε, ενοποιήσουμε, εμψυχώσουμε την οργάνωσή μας (ΝΑΡ – ΑΝΤΑΡΣΥΑ) για τις επικείμενες μεγάλες μάχες, να παρεμβαίνουμε μ' όλες τις δυνάμεις μας στα προβλήματα, ιδιαίτερα τα πιο οξυνόμενα, από σήμερα (Λούξεμπουργκ), να παρεμβαίνουμε στο αυθόρμητο με κάποιο σχεδιασμό, ώστε όταν εκραγεί μαζί με τα συνειδητά κινήματα, να έχουμε δημιουργήσει όρους παρέμβασης σ' αυτό για τη γονιμοποίησή του με το συνειδητό και για την κοινή δράση με το οργανωμένο κίνημα.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 10.7.2016